

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhöz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Hirdetések arszabály szerint.

Titkos és kötelező szavazást kérünk!

Sokat titkolódnak a belügyminisztériumban a választójog új törvénytervezetéről, annál többet rebesgetnek azután az újságok s a parlamenti körök. Nem tudjuk, vajjon plurális választójog lesz-e, vagy fejenkinti, községenkinti-e, vagy ezután is kerületenkinti. Egy azonban bizonyos, hogy a kormány és a függetlenségi párt a nyilvános szavazás mellett foglalt állást és így az „általános, községenkinti, titkos” választójog hármasszava alatt megindult reformtervezetből a „titkos” jelszó, az egész választási reform koronája kimarad!

Mi kétségkívül hálával és örömmel fogadunk minden vivmányt a választási jog terén, mely az eddigi ázsiai és az egész világon hirhedtté vált viszonyokból kifelé vezet. Így ha csupán a kerületenkint való választás helyett a községenkinti szavazást hozzák be az idén, már ebből is polgári jogok gyakorlatának nagy megkönnyítését és sok galádság és erőszakosság kiküszöbölését reméljük. De mivel a jelenlegi kormány átmeneti kormány csupán, a jelenlegi többség nemzeti többség s könnyen a hét bő esztendő jelentheti az országra, mely után reformok és szabadság szempontjából újra igen szűk esztendők következhetnek, azért az igazi alkotmányosság barátainak uton-utfélen, sajtóban és parlamentben hangoztatni kell az ideális választójog teljes programját, mely négy szóból áll: „általános, községenkinti, titkos és kötelező” választójog.

Ne tagadjuk politikusainktól az őszinteséget, hogy ezuttal gyökeres választójog, refotmot akarnak készíteni. De csodáljuk a függetlenségi és alkotmánypárti képviselők nagy részét, hogy ugyanakkor, midőn gyökeres reformot akarnak teremteni a választás mezején, megakarják hagyni a régi korhadt rendszernek főgyökereit, a választási szisztéma főbünét: a nyilvános szavazást. Beszélhet nekem itt akárki, hogy „becsületes magyar emberhez a nyílt színvallás illik!” Magyar ember ide, magyar ember oda! egyik nép olyan mint a másik, midőn óriási presszióval áll szemben, mely meggyőzésének morális erejét felülmulja! Es a magyar nép még épen nincs oly messze a politikai érettség-

ben, hogy politikai meggyőződését oly szentnek tartaná, melyért sokszor még existenciáját is kockáztatnia köteles volna.

A szavazójogot kiterjeszteni titkos szavazás nélkül nagyon rossz pszichologia! Már eddig is a hivatalsergek és a vármegyei és községi hatóságoktól függő kisbirtokosságnak a nyilvános szavazás annyi, mintha nem is lett volna szavazata, mert hisz kevés kivétellel soha, a legutóbbi nagy nemzeti felbuzdulástól eltekintve, szabadon s meggyőződése szerint nem érvényesíthette polgári jogát, soha a hatalmon levő párt ellen szavazni nem mert. Mit használ, ha most szavazati jogot adnak az összes béreseknak és gyári munkásoknak? Ezek nyilvános szavazás mellett soha kenyéradójuk ellen szavazni nem fognak merni.

De talán politikából akarják megtartani a nyilvános szavazást, hogy az általános szavazati jog mellett a nemzetiségi vidékeket némileg „ellenőrizhessék”, vagyis „fékezhessék”. E politikán, azonkívül, hogy nyíltan elárulja a nyilvános szavazás egyeduralkodó oldalát, igen rossz politika. Mert a különféle politikai meggyőződés közül ép a nemzetiségi szenvedély az egyedüli, mely meg tud mérkőzni a nyilvános szavazás rettegetett nehézségével. Lathatták ezt most a napokban Horvátországban! Hogy biztak a magyar politikuskok a horvát alkotmánypártban, a „magyarbarát” rezolúcionista-pártban és ime megtörtént a parlamentarizmus történelmében páratlanul álló kudarc, hogy a kormány egy szál jelöltet sem tudott keresztül-szorítani. A nemzetiségi politikát nyilvános szavazásba fojtani nem lehet. Ez lényegileg erőkérdése csupán. A történelmi jogoknál sokkal szentebb jogokból sem csinálnak skrupulust a mai kor gyermekei.

Csak egy indok teszi érthetővé a hatalmon lévőknek a nyilvános szavazáshoz való ragaszkodását: az önfenntartás ösztöne. Nem szemrehányásképp mondjuk, mert hisz nagyon természetes dolog. Csak azt hangsúlyozzuk, hogy nem a szavazati jog igazi reformjának óhajából származik e ragaszkodás.

A néppárt tudomásunk szerint az az egyedüli párt, — a szociálista pártokat nem tekintve — mely programmszerűleg a titkos szavazás híve. Jelölendő ez azon rágalmakkal szemben,

mellyel e keresztény pártot állandóan támadni szokták. E tény maga is mutatja, hogy épp a politikai keresztény párt nem fél a közvélemény érvényesülésétől s ez a párt védi leginkább a lelkiismereti szabadságot politikai téren, mely nyilvános szavazás mellett sohasem érvényesülhet.

Igaz, hogy a megyeválasztásoknál a titkos szavazás eddig nem mutatott fel semmi eredményt. De ennek oka csupán az, mert a megyeválasztásoknál eddig a politikai pártok, mint ilyenek, nem fejtettek ki agitációt s az egész harc lényegileg csak egyes személyek körül forgott.

Végül követeljük a kötelező szavazás behozatalát, mint ahogy Ausztriában behozták. Általánosan ismert tény ugyanis, hogy a választásoktól épp a legtisztességesebb polgári elemek szoktak fájni-irtózni legjobban, ellenben a politikai mozgalmakban a legmegbizhatatlanabb legturbulensebb elemek találnak kedvenc foglalkozásra. Hogy tehát a politika ne legyen a jövőben a kalandorok és a esőselék hivatásává, hanem szent polgári kötelesség, büntetés terhe alatt kötelezni kell mindenkit a szavazati jog tényleges gyakorlására. Még a beteg és a haldokló szavazata se vesszen kárba, ahhoz a szavazatszedő bizottság menjen el urnájával, ami a községenkinti szavazásnál semmi nehézséget sem okozhat.

Halljad Izrael.

— Néhány szó a talmudról. —

A rabbinus védekezése.

„(Jero dea 239. l. Haga). Az esküre nézve pedig azt jegyzem meg: A hamis esküre azt mondja az irás „Isten nem bocsítja meg a bűnt” és a zsidó Codex talán ellentétben van az irással? Ott t. Petrányi ur arról van szó, ha olyan kényszer alatt áll, hogy ha nem esküszik, hogy nem lopott, akkor halálra ítélik. L. Szifszó-Cohen és minden más comentator így interpretálja „Im lo jisbe, jidonu oszo bemiszó” „Ha nem esküszik, halálra ítélik lopásért.” Tehát csak azon kivételes esetben szabad neki hamisan esküdni, hogy a jogtalan halálbüntetéstől megmeneküljön.”

Petrányi válasza.

Szerény véleményem szerint most juttunk a „legkényesebb fejezethez”, t. i. hamis eskühez, rabbi ur szerint pedig csak majd 8. pontnál. Aki átolvasta multkori cikkemnek e részét, észrevehette, hogy e helyen, melynek hiteles és pontos idézését rabbi ur is ime kénytelen elismerni, a hamis eskü egészen szépen meg van engedve. E hely tartalma a követ-

kezdő: Ha más zsidók is jelen vannak, ne esküdjék a lopó izraelita hamisan, mert megszenteltetnétnek Isten neve az által, hogy a hamis esküt a többi zsidók hallják; ha nincs ilyen megszenteltetésről szó, tehát nincsenek más izraeliták jelen, akkor esküdjék (hamisan), de mondja szívében az esküt érvénytelennek. Ha azonban *halálbüntetésről* van szó, akkor, mint a szöveg mondja: „nem tesz az ember semmi különbséget, vajjon van-e megszenteltetés a dologban vagy sem”, azaz akár van jelen más zsidó, akár nincs. — *esküdjethik hamisan*. Első cikkemben nem vádként hoztam fel e helyet; azt írtam: „feltételezem rabbi urról, hogy ha tehetné, ő is kihagyná e helyet”, más megjegyzésem a dologhoz nem volt. Azt hittem rabbi ur válasza is az lesz, hogy csakugyan jobb volna kihagyni; azonban csalódtam. S hogy már védelmére kelt e helynek. — hisz ez a *modernebb*, most érvényes törvénykönyvben, a Schulchan A.-ban van, azt hittem, ennek szenteli védelmében a legtöbb igyekezetet. Csalódtam újra; egész röviden, csaknem megjegyzés nélkül surranik el e hely mellett, sőt azt mondja: *igenis kötelelesen szabad hamisan esküdni*. Most tessék a valláserkölyi törvénykönyv ezen helyére ráereszteni nem egy rabbit, (a rabbiban mindig tisztultabb felfogást tételezek fel, aki nem fog lopni s következőleg ilyen körülmények közé sem fog kerülni) hanem Husz A.-féle lelkeket, vagy egyiket-másikat a közül a 104 Debrecenben pénzhamisítás miatt befogott, orthodox zsidó közül! Hogy fogja az ilyen az ő *tágabb lelkiismeretével és szorultságában* érteni és magyarázni a szent könyvnek a helyét?!

Olvasóink hallhattak arról a mozgalomról, melynek célja az orthodox zsidókra vonatkozólag a *rituális eskü* behozatala. Azt akarják t. i. a keresztények, hogy ezen zsidók, különösen egyik-másik vidéken a *zsidó vallás szertartásai szerint más zsidó férfiak jelenlétében Jehova-Adonai-ra esküdjének*, mert attól lehet tartani, hogy sokan közülök a törvénykezésnél jelenleg használatos eskümintát *semibe sem veszik*. Ime e mozgalomnak háttere a törvénykönyvben. Rabbi ur szerint *szabad hamisan esküdni jogtalan halálbüntetés esetén*. Ugyan kérem, hát az a büns állapítsa meg előre, mikor esküdni kell, hogy halálbüntetés lesz-e a dolognak a vége és ő rá bizzuk annak a meghatározását is, vajjon jogos vagy jogtalan lesz az ítélet?! Az ilyen tan patenitet ad nemcsak a „kivételes esetekre” hanem sok más esetre is! Lám rabbi ur, a *keresztény erkölcsen nem ismer ilyesféle szükségességet*, s a hamis esküt semmiféle körülmények között meg nem engedi. Tudja rabbi ur, milyen elvet vall itt ön is, mint magyarázó s a magyarázott hely is? *Azt a helytelen, a mi egyházunk által mindenkor kárhozható, az Onök újságíró riporterei által mégis galád módon az egyházra, különösen a jezsuitákra fogott sötét elvet, hogy a cél szentesíti az eszközt!* Hogy meg ne hallják, szabad ön szerint hamisan esküdnöm, az Isten hazug dologban *tanunak fölhivnom!* Ez csakugyan fatalis hely! Ilyen elvet jezsuita könyvében soha senki nem talált, de ime megvan az idézett s ön által még enyhén magyarázott helyen. Az én témám ez: a zsidók érdekében is sokkal jobb volna, ha ilyen helyek hiányoznának könyveikből; rabbi ur szerint e könyvek nem szorulnak javításra. Itéljén a józan keresztény és felvilágosultabb izraelita olvasó közönség!

(Folyt. köv.)

Színházi botrány.

— Szociáldemokraták tüntetése. —

A vörösök egy felbérelt csapata tüntetést rendezett a színház szombati előadásán. Es a tüntetés egy érdekszövetségnek demonstrációja akart lenni Farkas színiigazgató ellen, ki tudvalevőleg a színtársulat jelenlegi nőtágjai közül a jövő színi évadra nem szerződöttetett egyeseket, ami fején érintette tisztelőik érzelmeit. Eddig se voltak ezek megelégedve a színiigazgatóval, most azonban,

mikor az igazgató neje, Szalontai Ferike, huzamos ideig tartó gyöngékedése után először lépett színpadra, kitört az elégedetlenség.

Strausz Varázskeringőjét adták ez este. E darabban van egy igen kedves szubretszerep. Franci, a primáskisasszony szerepe. A ledér darabból szinte kirí ez gyermeki naivsága révén s az ártatlan primáskisasszony érzélgős szerelmi története rendesen erős benyomást tett a közönségre. Az eddigi tízenkét előadáson a beteg Szalontai Ferike helyett Mezei Margit játszotta el ezt a hálás szerepet. Közben Szalontay felépült betanulta szerepét s szombaton este hosszú távollét után a közönség elé lépett.

Az elfogulatlan szemlélő semmi különöset se találhat ebben. A legtöbb színtársulatnál, ha elegendő személyzettel rendelkezik, egy szerepet ketten hárman is bemutatnak, hogy minden eshetőségre elkészülve legyenek. Ez az eset többször előfordult az idei szezonban is. A „Vig özvegy” egy s ugyanazon szerepét hol Ruzsinszky Ilona, hol Mezei Margit alakította. Ugyane darabban Rossilont Kozma, Solyom, sőt B. Szabó is énekelte. — Daniló grófot Farkas Ferenc, majd B. Szabó személyesítette. Így legalább alkalma nyílt a közönségnek összehasonlításokat tenni az egyes erők képességei között. Nem is kifogásolta eddig senki a szerepese- réket, sőt inkább feszültebb érdeklődés kísérte mindig az új alakító előadását.

Nem így történt azonban a szombati előadáson. Egyesek rosszmájuságuk és irigységük, mások a cikkünk elején említett személyes okokból vezéreltetve elhatározták, hogy tüntetést rendeznek Szalontay ellen. Heccet akartak. Erintkezésbe léptek a vörös heccemesterekkel s alávaló tervök kivételére szerződöttetek egy szociáldemokrata bandát. Ezek az alakok t. i. mindere kaphatók. Pár garasért bármire képesek. A bérenc had, míg vezérek az első sorokban terpeszkedtek elfoglalták a földszinti hátsó helyek és karzatok egy részét s eleinte püsszegéssel próbálkoztak meg, majd Szalontay feltűnő mellőzésekkel Aradi mellett tüntettek. Vörös jelenvényű, durva lelkű alakok, meg piros bluzba öltözött tenyeres talpas asszonyok rekedve ordították magukat, úgy, hogy néha percekig megasztották az előadást.

A jakabok kudarca.

A jakabok terrorizálása mindazáltal meghiusult a tisztességes érzésű közönség ellentállása miatt s ezért hosszú orral, megnyult ábrázattal kellett elhagyniok szegényteljes küzdelmök harterét, a közönség legnagyobb fokú megbotránkozását és megvetését érdemelve ki ripók viselkedésükkel.

Ezek után csak annyit jegyzünk meg, hogy Aradi Aranka sokkal nagyobb művésznő, hogysem ilyen bérenc csapat „drága” tapsaira szorulna. Szalontay Ferike pedig a színházat egészen megtöltő előkelő közönségből fényes elégtételt nyert azon viharos, lelkes ünneplés keretében, melyben a bájos művésznőnek egész este része volt. A zajos tapson, ovációkon kívül számos csokrot, virágot és dísz tárgyat nyújtottak át neki, hogy ezzel is ellensúlyozzák a vörösök tapintatlan és nevetséges okvetetlenkedésének hatását.

Wekerle bécsi tartózkodása. Wekerle Sándor magyar miniszterelnök, amikor visszatért Schönbrunnból, a N. Fr. Pr. egyik munkatársát fogadta, aki előtt következőleg nyilatkozott:

— Jelenlegi itt időzésekemnek nincs politikai jelentősége. En a királynak csak magyar folyóúgyekről tettem előterjesztést.

— Referált excellenciád az önálló magyar jegybank felállításának kérdéséről is? kérdezte tovább az újságíró, mire Wekerle ezt felelte:

— Ezt a kérdést egy szóval sem érintettük.

Arra a kérdésre, hogy szóba került-e az audiencián a tisztí fizetések és a legénység zsoldja emelésének a kérdése, a miniszterelnök nemmel válaszolt.

Wekerle és Kossuth. Wekerle Sándor ma korán reggel megjelent a Házban és hosszú időn át tanácskozott Kossuth Ferencel, akit nyilván bécsi tapasztalataiba avatott be. A délelőtti folyamán az a hír kelt szárnyra, hogy a kereskedelmi miniszter tervbe vett bécsi utazása egyelőre elmarad.

VITA

SÓSKÜT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ.

Orvosilag ajánlva: Hugsavas diathesis, köszvény-, cukorbetegség-, gyomor-, vese- és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan!

„Bővebb felvilágosítással szolgál a”

Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.

Főraktár: BEREGI LAJOS urnál Szabadkán.

Kapható gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

50-6

HIREK.

Tájékoztató.

Április 2. és 3. Gyermeknap.

Április 4. A zenéde hangversenye a főgimnázium tornacsarnokában d. u. 5 órakor.

Április 4. és 5. A kath. legényegylet műkedvelői színi előadása. Kezdete este 8 órakor.

Április 13. A filharmóniai társaság második hangversenye a városi színházban.

— **A Kossuth-asztaltársaság közgyűlése.** A Kossuth-asztaltársaság tegnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését, Deák István elnöke alatt. Az évi jelentések tudomásulvétele, s a felmentvények megadása után a választásokat ejtették meg, melynek eredménye a következő: Elnök: Nójcsék Géza. Alelnök: Raczkó Mihály. Titkár: Gajdos Károly. Háznagy: Markovics György. Pénztárnok: Szárics Tamás. Ugyész dr. Varga György. Ellenőrök: Kiss Endre és Csepella József. Választmány: Bieber József, Dugovich Imre, Jaramazovics Lajos, Hubay Dezső, Kókay Antal, Karsay Valér, Kunszabó Mihály, Lengyel Tamás, Lőrincz Péter, Mayer Géza, Maródi Milán, Piukovics Márk, Rájcsics József férfi szabó, Schmeikál Venczel, Szakács Albert, Solyom Miklós, Sztantich Béla, Varga József, Vujkovics Pál tanító, Vukmanov János. Póttagok: Honkó István, Bayer Vilmos, Pánics Fülöp, Simony Géza, Kulics Alajos, Horváth József, Merkovics Félix és Sörös Lajos. Deák István elnök, akit háromévre választottak meg, az alapszabályok értelmében most nem került választás alá.

— **Függetlenségi kör Ujvidéken.** Az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt vezetősége mozgalmat indított, hogy az ottani 48-as érzelmi polgárság részére társadalmi otthont teremtsen. Az alakuló nagygyűlés tegnap délután 4 órakor volt.

— **Állami segély bácskai szövőknék.** Mint a Magyar Textilipar f. hó 15-én megjelent száma jelenti, a kereskedelemügyi min. miniszter 12 bácskai szövőmestert küldött az állam költségén esti kurzusra a „Magyar Királyi állami szövűiskolához” Késmárkra. A kurzus május hó 1-én nyílik meg.

— **Vonat kisiklás.** Nem első ízben, sőt már többször megtörtént, hogy a Hegyes Palánkai vonat kisiklott. E télen ez immár a harmadik eset, mely tegnap délután megtörtént. A Hegyes-Feketehegyről jövő vonat Kulán három és fél órakor szokott 10-15 pernyi pihenőt tartani, de péteken hiába várták. Sehogy sem akart megérkezni. Este azonban úgy háromnegyed nyolc óra tájban megérkezett a várva várt vonat. Hát már miért késett oly sokat? ez volt az első kór-

dés. A felelet pedig az volt, hogy a vonatkísiklott. Nem messze a hegyes-feketehegyi állomástól történt e kellemetlenség s míg megitséggel aztán mindent újra rendbe hozva elindultak, elindultak, illetve beérkeztek Kulára, épen az esti vonatnak kellett volna már negyed óra híján beérkezni. Ki gondolná, hogy vicinálison is előfordulnak ilyesmi. Komolyab baj azonban nem történt.

— **Az első név.** Ez a história egy vidéki redakcióból való. Tudvalevő ugyanis, hogy ahol valami gyűlés történik, ott nem az a fődolog, hogy a gyűlés lefolyása hüen és pontosan legyen megírva, hanem az, hogy a jelen voltak névsorából senki ne hiányozzék. A minap történt, hogy egy értekezlet-ről tudósítást küldöttek a lap szerkesztőségébe. Névsorral ellátott tudósítást. Az értekezleten több kapacitás volt jelen, a tudósítás küldője azonban egy szereplőnévgyásáról ismert, de különben meglehetősen tartalmatlan ur nevét tette elsőnek. Az egyik kolléga, aki a tudósítást kézhez kapta, bosszankodva kiáltott fel:

— Nohát, ez mégis szemtelenség! Eppen X-et teszik legelőre!

A másik munkatárs nyugodtan közbevágtott:

— Legelőre? Es te ezen felháborodsz? Hiszen tényleg oda való!

— **Gyilkosság.** Véres szerelmi dráma játszódott le Paripáson. — Egy fiatal leányka szeretett, de megsalotva szerelmében, forgópisztolyal számolt le a hűtellen. Ifj. Eisemann Fülöp 24—25 éves paripási kereskedő már régebb idő óta udvarolt Babarczy Mariska postakiadónőnek. Szerelmük egére az utóbbi időben sötét fellegek borultak. A fiatal ember megfelekedezett ígéretéről és mindenáron szakítani akart a leánnyal. Babarczy Mariska kérte, fenyegette, figyelmeztette ígéretére, hogy vegye feleségül. De nem használt semmit. Az elkésredett, szerelmében csalódott leány a hűtlen fiatal embert forgópisztolyal agyonlőtte.

— **Csőd — ügyvéd ellen.** A zombori törvényszék dr. Szilágyi Károly zombori ügyvéd ellen kedden csődöt nyitott. Tömeggondnokul dr. Ceisel Lajos József zombori ügyvéd neveztetett ki.

— **Ló rüh járvány.** A topolyai járási m. kir. állatorvos jelenti, hogy a csantavéri határban fellépett a ló-rüh járvány.

— **Különös vendégszeretet.** Spangusz Henrikné feketehegyi asszony — mint levelezőnk írja — a napokban látogatóban volt Fritz Péterné szomszédnőjénél. Az élénk beszélgetés hevében a háziasszony a vendéget úgy elverte, hogy súlyos sérülésekkel szállították haza. Az udvarias vendéglátó ellen megindították az eljárást.

Jdegenben . . .

St. Paul. Minn. Amerika.

*Élethivatásom messze vitt el engem,
Messze napnyugatra hazott az én lelkem.
Hol hazátlan lelkek siránkoznak egyre,
Kívánczva vissza, vissza napkeletre . . .*

*Fájó szívvel, könnyes szemmel
Jó anyámtól messze mentem,
Ajkára csókot hintve,
Szent földjéhez bucsut intve
Édes, szép hazámnak.*

*Nincs panaszra okom s mégis bus a dalom,
Mert szívemet néha megszentelt fájdalom
Szaggatja, járja át. Könyek között érzem,
Hazám hogy nincs itten, nincsen anyám nékem!*

*Hazajöök nemsokára,
Csókot nyomni homlokára,
Ráborulni kebelére,
Belenézni szép szemébe
Kedves Jó anyámuak!*

Ricktert Ernő,
papnöv.

Az ügyvéd szerencsétlensége.

— **Megmarta a veszett eb.** —

Szabadkán csak becsüléssel szeretettel beszélt mindenki dr. Decsy Józsefről, aki Bácsotpolyán nyitott ügyvédi irodát. Ot érte a szerencsétlenség, melyet a tudomány talán hatálytalanná bir tenni.

Pénteken egyik társával sétált a bácsotpolyai grófi-parkban, mikor egy kutya, a mely észrevétlenül támadt rájuk, Decsy József dr.-nak a tavaszi kabátjába harapott.

A vele sétáló kolléga a kutyára ütött a botjával. A kutya ebben a pillanatban elfordult, de magához térve, Decsy dr. felé ugrott és combjába harapott.

A kutyát később lebunkózták, és megállapították rajta a veszetségs tüneteit. Decsy József dr. ezek után Budapestre utazott, hogy a Pasteur intézetben magát beoltassa.

Miért mer minden jöttment packázni velünk, többségben levő, magyar katolikusokkal? Mert nincs erős sajtónk. Ha nincs, hát legyen! Lesz, csak lépjenek be mindnyájan a

KATH. SAJTÓEGYESÜLETBE

SZINHÁZ.

Varázskeringő.

Szombaton 13-szor adták Strausz é daljátékát. Franci szerepében Szalontay Ferike lépett fel, ki izléses, finom érzékre valló díszkrét játékaival igen sok tapsot aratott. Egészen eredeti felfogással játszotta végig ezt a kedves szerepet, úgy hogy éppen nem maradt háttérben Mezei Margitnak eddigi alakításai mellett, kinek ez volt a legsikerültebb alakítása. A darab előadása alkalmával előforduló izléstelen tüntetésről lapunk más helyén számolunk be.

Báلكirálynő.

Vasárnap harmadszor láttuk ezt a bájos zenéjű angol operettet, melyben Aradinak (Angela) volt a legnagyobb szerepe. Tettszett Szigethy Andor is a hebegő lord szerepében, meg a kis Miklósi Juliska. (Beneket) ki élénk alakításban és sűrű tapsok között játszotta végig szerepét.

Műsor:

Kedd: Hálókocsik ellenőre.
Szerda: Gyermekek. (Ujdonság).
Csütörtök: d. u. a gyermekliga javára
Ezeregy éj. Este: Czifra nyomorúság.
Péntek: Varázskeringő.
Szombat: Orpheus a pokolban.
Vasárnap: d. u. Tündérszerelmem. Este: Csókon szerzett vőlegény.

Az ősz haj, bajusz és szakáll eredeti színét feltélen visszanyerő használatú, mely nem ártalmas szer, nem piszkít, alkalmazása igen egyszerű és tartós. Öszbűs hűgylek és urak a köszönő- és hálairatokból ítélve, a legmeglepőbb eredményt értek el. Ara 2 korona. Kapható az egyedüli készítőnél: Ifj. Illés Antal vörös kereszt gyógyszerárúban a főposta átellenében Szabadkán, Népbank-palota. 522-3
Törvényesen védve.

TÖRVÉNYSZÉK.

Esküdtszéki tárgyalás.

— **A csikós.** —

Özv. Vojnics Máténé csikósa mult évi október hó 27-én, kérdőre vonta Barta Sapsi Mihály napszámot azért, mert ez a tulajdonos két lovával rosszul bánt. Ebből szóváltás keletkezett, mire Barta előbb ostorával ráütött a csikósrá majd pisztolyal lött feléje s a fejen találta. A halál csak azért

nem következett be, mert a golyó a koponya csonton megcsuszva, csupán súlyos testi sértést okozott.

A királyi ügyészség szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt emelt panaszt, míg a dr. Pletikoszich András ügyvéd súlyos testi sértésre vonatkozó kérdést kért feltenni az esküdtekhez.

Az esküdtek szándékos emberölés büntetnének kísérletében mondotta ki a vádlottat bűnösnek, mire a királyi törvényszék 8 hónapi börtönre ítélte, a mely ítélet ellen szólott s védője B. P. 385. paragrafusa alapján a 29. paragrafus nem alkalmazása miatt semmisségi panaszt jelentett be.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Kőrömczy Ernő. 90

Donna Emilia nyugodtan állt meg ott előtte, s hagyta kitombolni az urát. Hisz ő csak kötelességét teljesítette most, hogy elmondta, mit kíván a jó Isten tőle.

Don Antonio is ingadozni kezdett. Ez a pompás gondolat utóbb is levette lábáról. Hogyne! Hisz Sziciliában nem volt népszerűbb darab, oly sok előadást nem ért meg egyik sem. Hát nem ugyanaz a nép lakja-e most is Szicilia földjét? Ezek is szeretik a földet, a hegyeket, az eget, épúgy mint apáik szerették! Ezek a passiójátékok is meg fogják kedvelni újra.

De azért még egy darabig kötődött nevével. Hátha nagyon sok pénzt fog fölemészteni az előadás?! Hisz a hosszú haj, hosszú szakállu apostolok nincsenek kéznél! Hiányzik az utolsó vaesora asztala, a Jeruzsálemi bevonuláshoz, a Golgotai kereszttűzhez szükséges gép!

Donna Emilia mindjárt észrevette, hogy meg fogja nyerni tervének, s csakugyan, még aznap este felkereste Don Antonio Fra Felicet, megújította felesége fogadalmát, hogy egy egész esti keresményét szívesen ajánlja föl a Krisztuskép perselye számára, ha tanácsa beválik.

Fra Felice sietett e fogadalmat Donna Micaelával közölni, ki szerfölött örült ezen, de egyszersmind aggodalommal várta az eredményt.

A városban csakhamar szeltében-hosszában beszéltek arról, hogy Antonio a passiójátékok akarja újra előadni, de mindenki nevetett rajta. Ez az ember elvesztette esztét — hajtogatták egyre. Igen, ha úgy játszanak meg, mint valamikor régen, hát szívesen vennék. Akkoriban Aciban adták elő, csak hogy a város előkelői, a királyok és a katonák, az iparosok és kereskedők a zsidók és az apostolok szerepét játszották. Volt is anynyi jelenet, hogy egy egész álló napig tartott az előadás.

Nem bánták volna, ha úgy adják is, mint egykor Castelbuocoban, mikor az egész város úgy nézett ki, mint az ősi Jeruzsálem. Azok Jézus bevonulását utánozták a városkapunál, s pálmaágakat szórták eléje, épúgy, mint mikor a lélkésedő nép „Hozsannát” kiáltott feléje. A székesegyház volt Jeruzsálem temploma, s a városháza Pilatus palotája. Péter a plébánia udvarán élesztett tűznél melegedett, a keresztrefeszítés a városal szemközt levő hegyen történt, s szűz Mária szent Fia holttestét a Sindaco kertjében találta fel. (Folyt. köv.)

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjusági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

író- és rajzszerek legalkalmasabban beszerezhetők Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

14261/1907. tk.

348-1-1

Árverési hirdetés kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szabadkai Takarékpénztár és Zálogház részvénytársaság végrehajthatónak dr. Dominusz Simon és Dulits Istvánné végrehajtást szenvedők elleni 1600 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék területén levő Szabadka város külterületén fekvő szabadkai 6324 számú betétben A/L. 28942/1 hrszám alatt foglalt 1521 □-öl területű a Palics alatti ugarokban fekvő szántóból és 28942/2 hrszám alatt foglalt 507 □-öl ugyanottani szántóból a dr. Dominusz Simon nevében álló $\frac{7}{20}$ részre 225 korona 40 fillér kikiáltási árban egy a szabadkai 14910 számú betétben A/L. 29020 hrszám alatt foglalt 2 hold 314 □-öl és 29021 hrszám alatt foglalt 5 hold 577 □-öl területű Palics alatti ugarokban fekvő szántóból a Návai Anna férj. Dulits Istvánné nevében álló $\frac{2}{5}$ -od részre 1222 korona 67 fillér kikiáltási árban s végül a szabadkai 23269 számú betétben A/L. 28942/3 hrszám alatt foglalt 1 hold 429 □-öl és 29106 hrszám alatt foglalt 3 hold 573 □-öl Palics alatti ugarokban fekvő dr. Dominusz Simon nevében álló szántóra 2133 korona kikiáltási árban és pedig mindhárom betétségi ingatlanra a Návai Antalné született Malagurszki Matia javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog fentartása mellett elrendeltetett a végrehajtási árverés, hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi április hó 24-ik napján délelőtt 9 órakor a kir. törvényszék 22. szám alatti árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 22 kor. 50 fill., 122 kor. 70 fillért és 213 kor. 70 fillért készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál való előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1908. évi január hó 6-án.

Szabadkai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Szell s. k.,
kir. tszéki bíró.

ÉRTESÍTÉS!

Ven szerenésém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a Kállay Albert-utcában f. évi április hó 19-ével

OLYMPHIA

(mozgófénykép) színházamat megnyitom,

amelyben naponként változatos műsorral előadást fogok tartani.

Részletes programmal annak idején fogok szolgálni.

Kérve a n. é. közönség becses támogatását, maradok

kiváló tisztelettel 339-9-4

Tumbász Marián

Olympia-színház tulajdonosa.

Szőlőoltványokat

szállít, faj-tisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES,

Medgyes 46. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról. 126-47-36

Abrasits Mihály

épületbádogos Szabadkán.

Készít az épületbádogossághoz tartozó minden munkákat, torony fődéseket, toronytető javítást és festést, kereszt- és gömb-aranyozást, valamint villámhárító felszerelést állvány nélkül. 144-75

Lapunk kiadóhivatalában

kapható

keresztényszociális röpiratok:

A szociáldemokrácia. Képek a szociáldemokrata szentek életéből. Irta: dr. Nagy János. Kitérően mutatja be azokat a képeket, melyeket a vezér urak rajzoltak egymásról. 1 darab 6 fillér, 10 darab 50 fillér, 100 darab 4 korona.

A keresztény szocializmusról.

Irta: Benyács István. Ara 60 fillér.

Mit kell tudnunk. Irta Szalánczy A.

Kérdésekben és feleletekben adja a szocializmus elemi ismereteit és részletes utasítást egyletalakításhoz. Ara 10 fillér.

Le az álarccal. Irta Haller István.

Kérdés- és feleletformában letárgyalja az összes szociáldemokrata hazugságokat, vezéreiknek saját szavait idézve. Ara 20 fillér.

Korunk sebe és a nyomor

vámszedői. Irta Huszár Károly. A szociáldemokrata program rövid, esattanós cáfolata és a szociáldemokrata vezérek leleplezése. Ara 30 fill.

Zsidóméreg. Irta Huszár Károly. A Talmud népies ismertetése eredeti idézetekkel. Ara 30 fillér.

Vasbeton és Rabiczmunka vállalkozók.

Sürgőnycim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és diszoklevél.

Morvai Antal és Novák Mihály

motor erőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítására rendszere szerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-esaternázást, betonirozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTCSÖVEK.

Keramit és metlachi lapok.

SZABADKÁN,

a vasuti indóházzal

szemben.

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, víztartók és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KÖAGYAGCSÖVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész nagyban és kicsinyben.

320-80-10

VAKOLATI KŐPOR.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.